

W dniach 2-6 listopada miała miejsce wizyta studyjna w Chorwacji dotycząca polityk młodzieżowych, w której uczestniczyli przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miasta Starachowice, Stowarzyszenia Rozprawy o Europie oraz zastępca prezydenta miasta Starachowice Marcin Gołębiowski. Wizyta odbyła się w ramach projektu "Młodzieżowy Kompas Obywatelski" finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

Pierwszy dzień przeznaczony był na podróż, dzięki czemu czekając na autobus do Osijeka mieliśmy okazję zwiedzić stolicę Chorwacji – Zagrzeb. Jadalne kasztany, ciekawe murale, chorwacka architektura, poplątane sieci tramwajowe... To wszystko tworzy niepowtarzalny zagrzebski klimat, który zapadł nam w pamięć. Wieczorem kiedy dotarliśmy do Osijeka, odbyliśmy pierwsze spotkanie z przedstawicielami naszego partnera – Nansen Dijalog Centar, na którym porozmawialiśmy o projekcie, programie wizyty oraz przeprowadziliśmy krótkie energizery.

Drugiego dnia zaczął się czas aktywności społecznej. Nasi chorwaccy przyjaciele na samym początku podzielili się z nami wiedzą na temat wojny, która w latach 90. rozegrała się między Chorwacją a Serbią. Pozostałości po walkach doskonale widać w Vukovarze, czyli małym miasteczku położonym przy granicy tych dwóch państw. W Vukovarze odbyło się pierwsze spotkanie - z organizacją Youth Peace Group Danube, która skupia się na promowaniu i wspieraniu aktywności młodzieży. Pomówiono zarówno o sprawach chorwackich, jak i polskich i innych -

międzynarodowych. Porozmawialiśmy o ich projektach, Programie Europejski Korpus Solidarności oraz poznaliśmy dwóch wolontariuszy – z Chorwacji i Francji, którzy działają lokalnie z organizacją. Sasha – Prezes Stowarzyszenia pokazał grupie także pomieszczenia gdzie działają – było to bardzo inspirujące dla Starachowic, jako że obecnie trwa rewitalizacja Pałacyku – miejsca gdzie będą odbywały się podobne aktywności.

Mieliśmy też okazję do zobaczenia wieży ciśnień w Vukocarze. Będąca niegdyś ważnym punktem miasta wieża ciśnień została bardzo poważnie uszkodzona. Niektóre źródła twierdzą, że została trafiona około 600 pociskami różnego kalibru. W trakcie powojennej odbudowy miasta planowano przywrócić wieżę do dawnego stanu, ale ostatecznie władze uznały, że lepiej będzie zostawić ją jako pomnik. Jest

ona jednym z najważniejszych symboli krwawych walk podczas 87-dniowego oblężenia miasta w 1991 roku.

W Vukovarze zobaczyliśmy także piękne murale wkomponowane w osiedle mieszkaniowe, które powstały w ramach Festiwalu Sztuki Ulicznej VUKOVART. Ich celem jest zmiana postrzegania miasta Vukovar i tworzenie przestrzeni przyjaznej dla mieszkańców i młodzieży.

Następnie przenieśliśmy się do Centrum Społeczno-Kulturowego w miejscowości Darda. Jest to przestrzeń, w której działa wiele organizacji pozarządowych wspierających najróżniejsze grupy społeczne i etniczne. Wszystkie te organizacje zaprezentowały się podczas krótkiej konferencji. Ciekawym aspektem była także współpraca NGO z lokalnym samorządem, którego przedstawiciele byli obecni na spotkaniu. Poznaliśmy liczne NGO i ich projekty i nawiązaliśmy partnerstwa do przyszłych wspólnych projektów.

Następny dzień został rozpoczęty od bardzo inspirującego spotkania z przedstawicielką Stowarzyszenia „Breza”, które działa na rzecz młodzieży w Osijeku. Jego celem jest m.in. należyte przygotowanie młodych do samodzielnego życia. Spotkanie to wyjątkowo mocno natchnęło i zmotywowało naszych młodych radnych. Miejmy nadzieję, że ich świeże pomysły rozkwitną na starachowickim gruncie.

Dyskutowaliśmy o festiwalach, szkoleniach i warsztatach oraz jak zachęcić młodych ludzi do uczestniczenia w tych wydarzeniach.

Następnym punktem była rozmowa z przedstawicielami Centrum PRONI – Center for Social Education. Zajmuje się ono edukacją społeczną i działaniami skierowanymi do lokalnej społeczności. Poznaliśmy tam dwóch wolontariuszy z Hiszpanii, którzy opowiedzieli nam jak pomagają ludziom oraz zachęcali nas do aktywności społecznej. Następnie nasi młodzi radni mieli szansę na wymienienie się doświadczeniami z chorwackimi rówieśnikami, w tym z członkami Młodzieżowej Rady Miasta Osijek oraz szkoły Nikola Tesla Technical School Vukovar. Było naprawdę wiele tematów do rozmów! Zdaliśmy sobie także sprawę z różnic w podejściu do polityki młodzieżowej w Chorwacji i Polsce – zarówno pod względem wyborów do MRM jak i spektrum działania.

Samo miasto zrobiło na nas także duże wrażenie – jest idealnym połączeniem tradycji i nowoczesności. Zwróciliśmy jednak szczególną uwagę na dziury po kulach w niektórych budynkach, które przypominały nam o wojnie, która tutaj trwała i pomogła nam docenić pokój i stabilność, którą mamy w Polsce.

Trzeci dzień był równie ciekawy. Na samym początku nasi przedstawiciele spotkali się z stowarzyszeniem DKolektiv oraz stowarzyszeniem Mladforma, czyli organizacjami pracującymi z m.in. ukraińskimi uchodźcami – bardzo dla nas ważnym aspektem w Starachowicach, jako że po wybuchu wojny działamy mocno w tym temacie. Rozmawialiśmy szeroko o działaniach integracyjnych cudzoziemców ze społecznością lokalną. Organizacje miały naprawdę wiele ciekawych pomysłów, które wykorzystamy w Starachowicach.

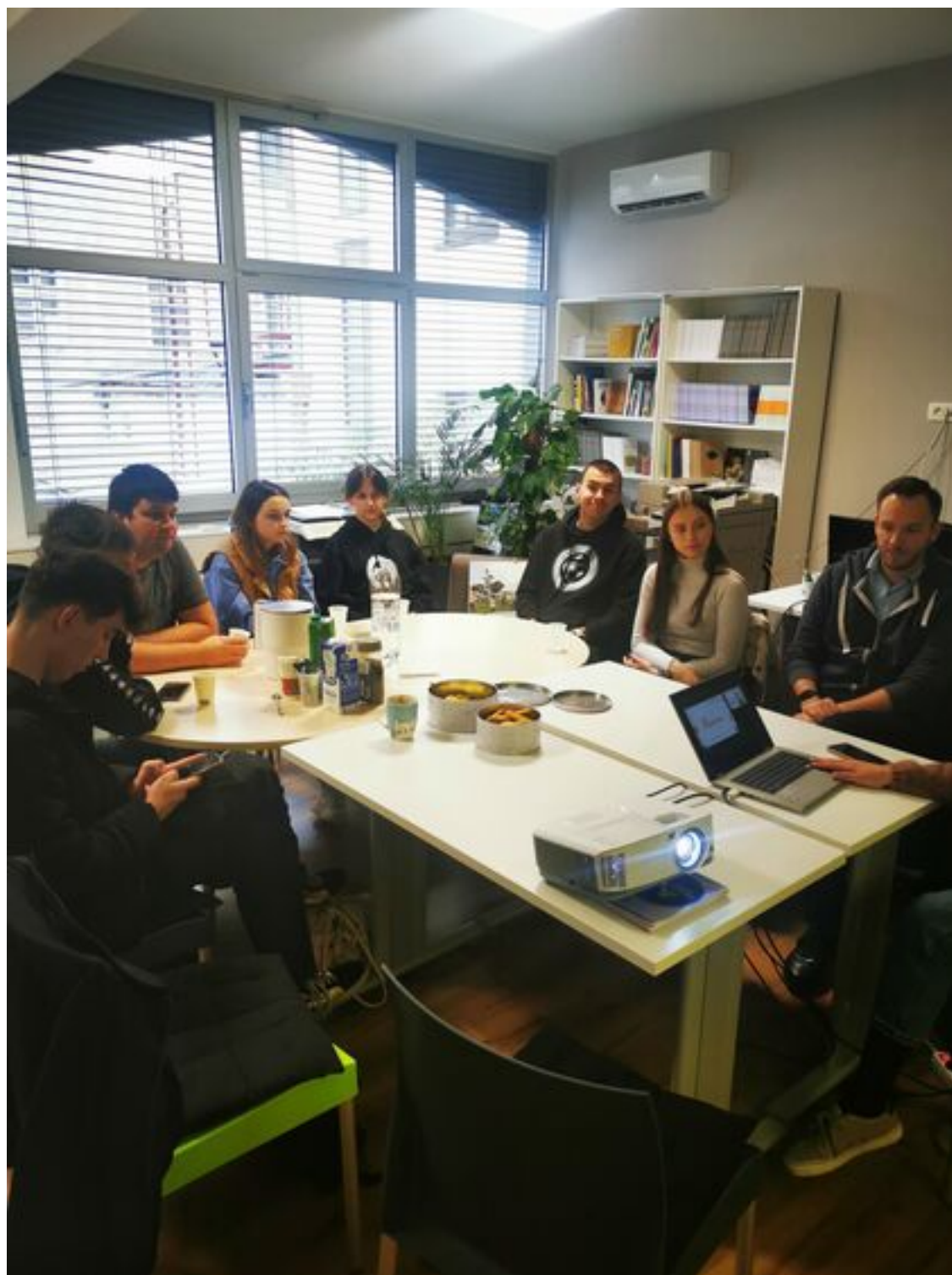
Kolejnym punktem okazało się niezwykle oryginalne Muzeum Historii Osobistych. Gdzieś w centrum Osijeku jest zwykły pokój. Znajdujące się tam na pierwszy rzut oka monotonnie białe pudełka skrywają bardzo ciekawe historie Żydów oraz Romów. W każdym pudełku znajduje się tabliczka z opisem przeszłości danej osoby, jej pamiątka oraz opis do tego przedmiotu. Sam zamysł muzeum jest ciekawy, a co dopiero historie w nim zamknięte!

Ostatnim elementem dnia było spotkanie w miejscowości Secerana przy granicy z Węgrami z organizacjami: PLANTaža i Zeleni Osijek (zajmującymi się ekologią), Młodzieżową Radą Miasta z Bela Monastir, Zastępcą Prezydenta Miasta Bela Monastir oraz organizacją PGDI, prowadzącą spółdzielnię socjalną, w której mieszczą się mieszkania chronione dla młodych ludzi oraz ... kręgielnia!

Podczas tego wyjazdu wydarzyło się wiele rzeczy. Rzeczy dobrych i rozwijających dla wszystkich uczestników. Każda aktywność i każde spotkanie było pewną cegiełką. Co z tych cegiełek powstało? Solidny fundament pod zupełnie nowe działania dla starachowickiej społeczności. Pojawiło się wiele pomysłów, wiele rozwiązań, wiele pytań i sugestii. Wszystkie organizacje, która ugościły naszych

reprezentantów, stanęły na wysokości zadania i podarowały im bardzo cenne prezenty, które zostały przywiezione wprost do Starachowic. Prezenty w postaci motywacji, otwartego umysłu i bardzo rozbudzonej kreatywności. Cel tej wizyty został bezsprzecznie osiągnięty.